

OBSAH

Předmluva	9
-----------------	---

Hlava první

DIPLOMATÉ, POUTNÍCI, KAVALÍŘI

I. Před námi terra incognita	15
I/1 Cestující a cestovatel	15
I/2 První Češi ve světě	17
I/3 Středověká představa o světě	22
I/4 První české cestopisy	29
II. V diplomatických službách	33
II/1 „Já, bratr Oldřich, Čech, z Furlánska“	33
II/2 Poslové krále Jiřího z Poděbrad	47
II/3 Ve stínu tureckého půlměsíce	65
II/4 Mise k perskému šáhovi	86
III. Do Svaté země	89
III/1 Křížové výpravy a nábožensky motivované cesty	89
III/2 Kdo vodu Nilu pil... ..	96
III/3 Cesty bratří Hasištejnských	103
III/4 Pouť vzdělaného pražského měšťana	109
III/5 Ze Svaté země na popraviště	117
III/6 Český renesanční cestopis	127
IV. Čestí šlechtici a měšťané na cestách – rozmach a úpadek český psaného cestopisu v 17. století	133
IV/1 Známy svět se rozšiřuje	133
IV/2 Kavalířské cesty a výprava české šlechty do Itálie v letech 1551–1552 ..	138
IV/3 Šlechtické cesty v období renesance	146
IV/4 Protestantští exulanti na cestách dobrovolných i nedobrovolných ..	160
IV/5 Cesty barokních kavalírů 17. století	183
IV/6 Horníci, lékaři, misionáři, skláři, dobrodruzi... ..	189
IV/7 Cestopisná literatura pobělohorského období	198

Hlava druhá

VE ZNAMENÍ KŘÍŽE

I. Duchovní dobyvatelé	201
I/1 Objevy nových zemí v 17. a 18. století a vznik koloniálních říší	201
I/2 Obraz Nového světa v české společnosti	210
I/3 Daleký obzor barokního misionáře	214
I/4 Útrapy cesty přes oceán	220
I/5 Sřtět civilizací	222
I/6 Mou vlastní je nebe	226
I/7 V pralesích Amazonie	242
I/8 Astronom na dvoře čínských císařů a mučedníci z Nagasaki	255
I/9 Misionářská idyla na Filipínách	263
I/10 První česká mapa Sibíře	266
I/11 Jako ve starých pohřebních kobkách	268
I/12 Františkáni u pramenů Modrého Nilu	271
II. Z Ochranova až na konec světa	281
II/1 Končí povinnost šířit evangelium u apoštolů?	281
II/2 Pod ochranou Páně	285
II/3 Počátky ochranovských misí	287
II/4 Moravští bratři u Hotentotů	291
II/5 Z Rixdorfu do Indie	295
II/6 Apoštol severoamerických Indiánů	297
II/7 Nevinné děti přírody či zavrženíhodní primitivové?	304
II/8 Konec snu o ideální obci	307

Hlava třetí

VZNIK A VÝVOJ NOVODOBÉHO ČESKÉHO CESTOVATELSTVÍ

I. V době osvícenství a národního obrození	309
I/1 Konec velkých námořních objevů a první výpravy do nitra kontinentů	309
I/2 Věk rozumu a proměny české společnosti	316
I/3 Cestopisné falzum Jana Rulíka	320
I/4 Objevitel viktorie královské	325
I/5 Přírodovědci v Latinské Americe	331
I/6 Cestovatelské osudy se špatným koncem	335
I/7 Michal Kotler, syn naděje, a Jan Jílek	345
I/8 Dva dobrodruzi za Velkou louží	350
I/9 Pozdní poutník po Svaté zemi	352
I/10 Cestovní relace dvou českých vědců	356
I/11 Český básník v rakouské uniformě	363
I/12 Havlíčkovy Obrazy z Rus	368
I/13 Hejtman Kříž, perský generál	371

II.	Cestovatelé a česká společnost v letech 1860–1918	377
II/1	Hic sunt leones	377
II/2	Dotváření občanské společnosti	386
II/3	Cestovatelé „z povolání“	392
	<i>Cestovatelské centrum U Halánků</i>	394
	<i>Řídící učitel na cestě kolem světa</i>	408
	<i>Toužil jsem prospět vědě a vlasti své</i>	415
	<i>Pouští i pralesem</i>	424
	<i>Lovec kaktusů a přítel Indiánů</i>	432
	<i>Český hrob v zemi Františka Josefa</i>	437
II/4	Dobrodruzí a lovci	449
	<i>První Čech na pěti kontinentech</i>	450
	<i>Ten, co sežral medvěda</i>	457
	<i>Po stezkách africké zvěře</i>	463
II/5	Vědci a odborníci	476
	<i>Lovci orchidejí, ptakopysků a ježur</i>	476
	<i>Čeští geologové na střeše světa</i>	489
	<i>Pán z dalekých moří</i>	500
	<i>V uniformě nizozemské koloniální armády</i>	503
	<i>Řád od habešského císaře</i>	508
	<i>Český Lawrence z Arábie</i>	515
	<i>Chvilka cestování</i>	521
	<i>Němečtí učenci z českých zemí na cestách</i>	523
	<i>Zachránce bajkalského tuleně</i>	529
II/6	Cestovatelé na kordy	530
	<i>Nebesa vědí, že Váš syn se vydal...</i>	530
	<i>Jak Emil Holub „zavraždil“ Čenika Paclta</i>	532
II/7	Přednášky, výstavy a domorodí návštěvníci	536
	<i>Přednáškami ke slávě a popularitě</i>	536
	<i>Nemístná velkorysost dr. Emila Holuba</i>	539
	<i>Bella, Tiksa a Červuiš</i>	542
II/8	Domorodci a kolonizátoři	545
II/9	Zrození moderního cestopisu	551

Hlava čtvrtá

POD VLAJKOU SAMOSTATNÉHO STÁTU

I.	Mezi světovými válkami	561
I/1	Je ještě co objevovat?	561
I/2	Ve víru války a politiky	565
I/3	Vědci, odborníci a profesionálové	572
	<i>Profesoři u protinožců</i>	573
	<i>Poslední cesta Jiřího Bauma</i>	580
	<i>Trosečník polárního moře</i>	585
	<i>Baba wa Bambuti</i>	587
	<i>První česká cestovatelka</i>	590

I/4 Světoběžníci a dobrodruzi	595
<i>Toulky Jižní Amerikou</i>	595
<i>Půl století „světoběžcem“</i>	597
<i>První Čech v Antarktidě</i>	600
<i>Sloužil jsem habešskému císaři</i>	602
<i>Světoběžník v protinacistickém odboji</i>	604
<i>Příběhy lovce kilometrů</i>	605
I/5 Spisovatelé a malíři na cestách	611
<i>Nový pohled na staré věci</i>	611
<i>Vě službách propagandy</i>	616
<i>Do světa se štětem a paletou</i>	617
II. Cestovatelé v období nesvobody	620
II/1 Spouští se železná opona	620
II/2 Okno do světa	624
II/3 Hanzelka a Zikmund – výjimečný fenomén 50. a 60. let	625
II/4 Cestovatelé v exilu	634
II/5 Češi v Antarktidě a na Špicberkách	637
II/6 Osamělí mořeplavci	642
II/7 Expedice jako náhražky individuálního cestovatelství	645
II/8 Cestovatelští sólisté	653
II/9 Cestopis jako nástroj třídního boje?	659
III. Cestování v éře zábavy a konzumu aneb Konec skutečného cestovatelství?	662
Poděkování	670
Poznámky	671
Výběr z pramenů a literatury	715
Jmenný rejstřík	725
Místní rejstřík	739
Poznámka k obrazovému doprovodu	757